

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MACIEJA SZPUNARA
od 16. ožujka 2016.¹

Predmet C-484/14

Tobias Mc Fadden
protiv
Sony Music Entertainment Germany GmbH

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Landgericht München I (Regionalni sud u Münchenu I, Njemačka))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Sloboda pružanja usluga informacijskog društva – Direktiva 2000/31/EZ – Članak 2. točke (a) i (b) – Pojam ‚usluga informacijskog društva‘ – Pojam ‚davatelj usluge‘ – Usluga ekonomске naravi – Članak 12. – Ograničenje odgovornosti davatelja usluga koji je samo prijenosnik („mere conduit“) – Članak 15. – Isključenje opće obveze praćenja – Poslovni subjekt koji je javnosti besplatno dao na raspolaganje bežičnu lokalnu mrežu s pristupom internetu – Povreda autorskog i srodnih prava koju su počinile treće osobe – Sudski nalog kojim se nalaže obveza zaštite pristupa internetu lozinkom“

I – Uvod

1. Pruža li poslovni subjekt koji u okviru svoje djelatnosti koristi bežičnu lokalnu mrežu s pristupom internetu (u dalnjem tekstu: bežična mreža)², koja je otvorena javnosti i besplatna, uslugu informacijskog društva u smislu Direktive 2000/31/EZ³? U kojoj mjeri je ograničena njegova odgovornost za povrede autorskog prava koje su počinili treći korisnici? Može li se od takvog korisnika javne bežične mreže na temelju sudskog naloga zahtijevati da lozinkom zaštiti pristup svojoj mreži?
2. Ta pitanja naznačuju problematiku spora između T. Mc Faddena i Sony Music Entertainment Germany GmbH (u dalnjem tekstu: društvo Sony Music), koji se odnosi na tužbu radi utvrđivanja odgovornosti i zahtjeva na propuštanje u vezi sa stavljanjem na raspolaganje za preuzimanje glazbenog djela koje je zaštićeno autorskim pravom, putem bežične mreže čiji je korisnik T. McFadden.

1 — Izvorni jezik: francuski

2 — Naziv Wi-Fi (bežična mreža) koji je postao uobičajen naziv za bežičnu mrežu jest žig koji se odnosi na najčešće korištenu bežičnu mrežu. Opći naziv koji određuje svaku vrstu bežične mreže je „WLAN“ (*Wireless local area network*).

3 — Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 13., svežak 39., str. 58.)

II – Pravni okvir

A – Pravo Unije

1. Propisi o uslugama informacijskog društva

3. Direktiva 2000/31 u svojoj uvodnoj izjavi 40. ima za cilj, među ostalim, uskladiti nacionalne odredbe o odgovornosti posrednih davatelja usluga kako bi se omogućilo dobro funkcioniranje jedinstvenog tržišta usluga informacijskog društva.

4. Članak 2. Direktive 2000/31, naslovljen „Definicije”, određuje:

„Za potrebe ove direktive, sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

a) „usluge informacijskog društva”: usluge u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 98/34/EZ^[4], kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ^[5];

b) „davatelj usluga”: svaka fizička ili pravna osoba koja pruža uslugu informacijskog društva;

[...]

5. U člancima 12., 13. i 14. Direktive 2000/31 određene su tri kategorije posrednih usluga, to jest samo prijenosnik informacija („mere conduit”), privremeni smještaj informacija („caching”) i smještaj informacija na poslužitelju („hosting”).

6. Članak 12. Direktive 2000/31, naslovljen „Samo prijenosnik informacija (Mere conduit)”, određuje:

„1. Kad se pružena usluga informacijskog društva sastoji od prijenosa komunikacijskom mrežom informacija dobivenih od primatelja usluge ili kad se ta usluga sastoji od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, države članice moraju osigurati da davatelj usluge nije odgovoran za informacije koje se prenose, pod uvjetom da davatelj usluge:

a) ne inicira prijenos;

b) ne izabire primatelja prijenosa

i

c) ne izabire i ne mijenja informacije sadržane u prijenosu.

[...]

3. Ovaj članak ne utječe na mogućnost suda ili upravne vlasti da u skladu s pravnim sustavom države članice od davatelja usluga zahtijeva okončanje ili sprečavanje prekršaja.”

4 — Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa (SL L 204, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 42., str. 58.)

5 — Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998. o izmjeni Direktive 98/34/EZ o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih normi i propisa (SL L 217, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 55., str. 11.)

7. Članak 15. stavak 1. Direktive 2000/31, naslovjen „Nepostojanje obveze praćenja”, određuje:

„Države članice ne mogu uvesti opću obvezu za davatelje usluga da pri pružanju usluga iz članaka 12., 13., i 14. prate informacije koje prenose ili pohranjuju niti opću obvezu da aktivno traže činjenice ili okolnosti koje bi ukazivale na protuzakonite aktivnosti.”

2. Propisi o zaštiti intelektualnog vlasništva

8. Članak 8. stavak 3. Direktive 2001/29/EZ⁶, naslovjen „Sankcije i pravna sredstva”, određuje:

„Države članice osiguravaju nositeljima prava mogućnost podnošenja zahtjeva za izdavanje sudskog naloga protiv posrednika čije usluge koristi treća strana za povredu autorskog prava ili srodnog prava.”

9. U biti je ista odredba koja se općenito tiče povreda prava intelektualnog vlasništva predviđena u članku 11. trećoj rečenici Direktive 2004/48/EZ⁷, koji je naslovjen „Sudski nalozi”. U skladu s njezinom uvodnom izjavom 23., ta direktiva ne utječe na članak 8. stavak 3. Direktive 2001/29, koja već predviđa visoku razinu usklajivanja u vezi s povredama autorskog i srodnih prava.

10. Članak 3. Direktive 2004/48, naslovjen „Opća obveza”, određuje:

„1. Države članice propisuju mjere, postupke i pravna sredstva potrebne za osiguravanje provedbe prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenih ovom Direktivom. Te mjere, postupci i pravna sredstva moraju biti pošteni i pravični, ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi, ili nametati nerazumne vremenske rokove ili neopravdana odlaganja.

2. Te mjere, postupci i pravna sredstva također moraju biti učinkoviti i razmjerni i moraju odvraćati od povrede te se moraju primjenjivati na takav način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe.”

B – Njemačko pravo

1. Zakonske odredbe kojima je prenesena Direktiva 2000/31

11. Zakon o elektroničkim medijima (Telemediengesetz)⁸ prenio je u člancima 7. do 10. u njemačko pravo članke 12. do 15. Direktive 2000/31.

2. Zakonske odredbe o zaštiti autorskog i srodnih prava

12. Članak 97. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz)⁹ određuje:

„1) U slučaju nezakonite povrede autorskog ili nekog drugog prava koje je zaštićeno ovim zakonom, oštećena osoba može zahtijevati okončanje povrede; u slučaju da postoji opasnost od ponavljanja povrede, ona može podnijeti zahtjev za propuštanje. Pravo na podnošenje zahtjeva za propuštanje postoji i kad se prvi put pojavi opasnost od povrede.

6 — Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklajivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 17., svežak 1., str. 119.)

7 — Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, str. 45.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 17., svežak 2., str. 74.)

8 — Zakon od 26. veljače 2007. (BGBl. I, str. 179.), kako je izmijenjen Zakonom od 31. ožujka 2010. (BGBl. I, str. 692.).

9 — Zakon od 9. rujna 1965. (BGBl. I, str. 1273.), kako je izmijenjen Zakonom od 1. listopada 2013. (BGBl. I, str. 3728.).

2) Tko namjerno ili iz nepažnje počini povredu, oštećenoj osobi mora naknaditi štetu koja iz toga proizlazi [...]”

13. Članak 97.a navedenog zakona, u verziji koja je bila na snazi u trenutku izdavanja opomene 2010., određivao je:

„1) Osoba kojoj je nanesena šteta mora prije pokretanja sudskog postupka počinitelju poslati opomenu i dati mu mogućnost da riješi spor tako da se obveže da će prekinuti s povredom jer će u protivnome platiti odgovarajuću kaznu. U mjeri u kojoj je opomena opravdana, može se zahtijevati povrat nužnih troškova.

2) Visina povrata nužnih troškova odvjetnika za prvu opomenu za slučaj jednostavnih manjih povreda koje nisu počinjene tijekom izvršavanja djelatnosti ograničena je na 100 eura.”

14. Članak 97.a navedenog zakona u verziji koja je na snazi određuje:

„1) Osoba kojoj je nanesena šteta mora prije pokretanja sudskog postupka počinitelju poslati opomenu i dati mu mogućnost da riješi spor tako da se obveže da će okončati povredu, inače će platiti odgovarajuću kaznu.

[...]

3) U mjeri u kojoj je opomena opravdana, [...] može se zahtijevati povrat nužnih troškova. [...]

[...]

3. Sudska praksa

15. Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da do slučaja povrede autorskog ili srodnih prava u njemačkom pravu može doći i izravno („Täterhaftung“) i neizravno („Störerhaftung“).

16. Njemački sudovi tumače članak 97. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima na način da osoba može biti odgovorna za povredu iako nije njezin počinitelj ili sudionik, ako na bilo koji način doprinosi povredi, namjerno ili na dovoljno uzročan način („Störer“).

17. U tom je pogledu Bundesgerichtshof (Savezni sud) u presudi od 12. svibnja 2010., Sommer unseres Lebens (I ZR 121/08) presudio da privatna osoba koja koristi bežičnu mrežu s pristupom internetu može biti kvalificirana kao „Störer“ kada svoju mrežu nije zaštitala lozinkom, na način da je omogućila trećoj osobi da povrijedi autorsko ili sroдno pravo. Prema toj presudi razumno je da takav korisnik mreže poduzme mjere zaštite poput sustava identifikacije lozinkom.

III – Glavni postupak

18. Tužitelj iz glavnog postupka voditelj je poduzeća u okviru kojeg prodaje ili iznajmljuje rasvjetna tijela i sustave ozvučenja za različite priredbe.

19. Nositelj je internetske veze koju koristi kroz bežičnu mrežu. Putem tog pristupa 4. rujna 2010. omogućeno je nezakonito preuzimanje glazbenog djela.

20. Društvo Sony Music proizvođač je fonograma i nositelj prava na to djelo. Ono je 29. listopada 2010. T. Mc Faddenu poslalo pismo opomene u vezi s povredom tih prava.

21. Kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev, T. Mc Fadden u tom pogledu tvrdi da u okviru svojeg poslovanja koristi bežičnu mrežu koja je dostupna svim korisnicima i nad kojom nema nikakav nadzor. Namjerno ju nije zaštitio lozinkom kako bi omogućio javnosti pristup internetu. T. Mc Fadden tvrdi da nije počinio povredu koja mu se pripisuje, ali ne može isključiti da ju nije počinio neki od korisnika njegove mreže.

22. Nakon te opomene T. Mc Fadden je pred sudom koji je uputio zahtjev podnio negativnu deklaratornu tužbu („negative Feststellungsklage“). Društvo Sony Music podnijelo je protuzahhtjev za propuštanje te za naknadu štete.

23. Sud koji je uputio zahtjev odbio je 16. siječnja 2014. presudom zbog izostanka zahtjev T. Mc Faddena i usvojio protuzahhtjev, pri čemu je izdao sudski nalog T. Mc Faddenu zbog njegove izravne odgovornosti za predmetnu povredu te mu je naložio plaćanje naknade štete i troškova opomene i postupka.

24. T. Mc Fadden je protiv te presude zbog izostanka izjavio prigovor. Među ostalim naveo je da je njegova odgovornost isključena na temelju odredaba njemačkog prava kojima se prenosi članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31.

25. U okviru postupka zbog prigovora društvo Sony Music traži da se potvrди presuda zbog izostanka i podredno izda sudski nalog i naloži T. Mc Faddenu plaćanje naknade štete i troškova opomene, na temelju njegove neizravne odgovornosti („Störerhaftung“).

26. Sud koji je uputio zahtjev navodi da na tom stupnju on ne smatra da je T. Mc Fadden izravno odgovoran, ali razmatra zaključak o njegovoj neizravnoj odgovornosti („Störerhaftung“) zbog toga što njegova bežična mreža nije bila zaštićena.

27. U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev navodi da nagnje tomu da po analogiji primjeni presudu Bundesgerichtshofa od 12. svibnja 2010., Sommer unseres Lebens (I ZR 121/08), jer smatra da se ta presuda, iako se odnosi na privatne osobe, može tim više primijeniti na slučaj poslovnog subjekta koji koristi bežičnu mrežu otvorenu za javnost. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, utvrđivanje okolnosti na toj osnovi ipak bi bilo isključeno ako okolnosti iz glavnog postupka potpadaju pod članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, koji je u njemačko pravo prenesen člankom 8. stavkom 1. Zakona o elektroničkim medijima od 26. veljače 2007., kako je izmijenjen Zakonom od 31. ožujka 2010.

IV – Prethodna pitanja i postupak pred Sudom

28. U tim je okolnostima Landgericht München I (Regionalni sud u Münchenu I) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li članak 12. stavak 1. [...] Direktive [2000/31] u vezi s člankom 2. točkom (a) [te direktive] i s člankom 1. točkom 2. Direktive [98/34], kako je izmijenjen Direktivom [98/48] tumačiti tako da „obično uz naknadu“ znači da nacionalni sud mora utvrditi

- a) pruža li osoba na koju se to konkretno odnosi i koja se poziva na svojstvo davatelja usluge tu konkretnu uslugu obično uz naknadu, ili
- b) postoje li uopće davatelji usluga na tržištu koji tu uslugu ili usporedive usluge pružaju uz naknadu, ili
- c) se većina tih ili usporedivih usluga pruža uz naknadu?

2. Treba li članak 12. stavak 1. [...] Direktive [2000/31] tumačiti tako da „omogućavanje pristupa komunikacijskoj mreži“ znači da je za omogućavanje u skladu s direktivom bitan jedino nastanak rezultata, tako da je omogućen pristup komunikacijskoj mreži (npr. internetu)?
3. Treba li članak 12. stavak 1. [...] Direktive 2000/31 u vezi s člankom 2. točkom (b) [te direktive] tumačiti tako da je za „pružanje“ u smislu [navedenog članka 2. točke (b)] dovoljno ako se usluga informacijskog društva samo stvarno stavlja na raspolaganje, u konkretnom slučaju dakle stavlja na raspolaganje otvoreni WLAN ili je primjerice pored toga potrebno i „oglašavanje“?
4. Treba li članak 12. stavak 1. [...] Direktive [2000/31] tumačiti tako da „nije odgovoran za informacije koje se prenose“ znači da su mogući zahtjevi za propuštanje, naknadu štete, plaćanje troškova opomene i sudskih troškova osobe koja je oštećena povredom autorskog prava protiv pružatelja pristupa isključeni u načelu ili su isključeni u svakom slučaju u vezi s prvom utvrđenom povredom autorskog prava?
5. Treba li članak 12. stavak 1. [Direktive 2000/31] u vezi s člankom 12. stavkom 3. te direktive tumačiti tako da države članice nacionalnom судu ne mogu dopustiti da u glavnem postupku protiv pružatelja pristupa doneše nalog prema kojem on ubuduće trećim osobama ne smije omogućiti da preko konkretne internetske veze određeno djelo zaštićeno autorskim pravom stave na raspolaganje za elektronski pristup preko internetskih foruma za razmjenu?
6. Treba li članak 12. stavak 1. [...] Direktive [2000/31] tumačiti tako da u okolnostima glavnog postupka na zahtjev za propuštanje treba na odgovarajući način primijeniti odredbu članka 14. stavka 1. točke (b) [te direktive]?
7. Treba li članak 12. stavak 1. [...] Direktive [2000/31] u vezi s člankom 2. točkom (b) [te direktive] tumačiti tako da se zahtjevi prema davatelju usluga iscrpljuju time da je davatelj usluga svaka fizička ili pravna osoba koja pruža uslugu informacijskog društva?
8. U slučaju negativnog odgovora na [sedmo] pitanje, koji dodatni zahtjevi moraju biti postavljeni prema davatelju usluga u okviru tumačenja članka 2. točke (b) Direktive [2000/31]?
9. a) Treba li članak 12. stavak 1. [...] Direktive [2000/31], uzimajući u obzir zaštitu intelektualnog vlasništva zajamčenu temeljnim pravima i koja proizlazi iz prava vlasništva (članak 17. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima [u dalnjem tekstu: Povelja]) te odredbe donesene [u direktivama 2001/29 i 2004/48] te uzimajući u obzir slobodu informiranja i slobodu poduzetništva koja je temeljno pravo Unije (članak 16. [Povelje]) tumačiti tako da se ne protivi odluci nacionalnog suda u glavnem postupku ako se u toj odluci pružatelju pristupa uz prijetnju novčane kazne naloži da ubuduće trećim osobama ne omogućava da preko konkretne internetske veze određeno djelo zaštićeno autorskim pravom ili njegove dijelove stave na raspolaganje za elektronski pristup preko internetskih foruma za razmjenu te se pružatelju pristupa ostavlja na volju odluka o tome koje tehničke mjere će konkretno poduzeti kako bi izvršio taj nalog?
b) Vrijedi li to i kada pružatelj pristupa sudsку zabranu zapravo može poštovati jedino tako da isključi internetsku vezu, zaštiti je lozinkom ili provjerava cijelokupnu komunikaciju koja se odvija preko nje kako bi utvrdio prenosi li se određeno djelo zaštićeno autorskim pravom iznova nezakonito ili ne, pri čemu je to utvrđeno još od početka i nije otkriveno tek u okviru ovršnog postupka ili postupka izricanja kazne?”
29. Odluku kojom se upućuje prethodno pitanje od 18. rujna 2014. tajništvo Suda zaprimilo je 3. studenoga 2014. Pisana očitovanja podnijele su stranke iz glavnog postupka, poljska vlada i Europska komisija.

30. Stranke iz glavnog postupka i Komisija također su sudjelovale na raspravi održanoj 9. prosinca 2015.

V – Analiza

31. Prethodna pitanja mogu se podijeliti s obzirom na dvije glavne problematike na koje se odnose.

32. S jedne strane, sud koji je uputio zahtjev svojim prvim, drugim i trećim pitanjem želi utvrditi potpada li poslovni subjekt poput onog iz glavnog postupka, koji u okviru svoje djelatnosti koristi bežičnu mrežu koja je javna i besplatna, pod područje primjene članka 12. Direktive 2000/31.

33. S druge strane, u slučaju da se primjenjuje članak 12. Direktive 2000/31, sud koji je uputio zahtjev svojim četvrtim, petim, šestim, sedmim, osmim i devetim pitanjem traži od Suda da protumači ograničenje odgovornosti posrednog davatelja usluga koje je predviđeno tom odredbom.

A – Područje primjene članka 12. Direktive 2000/31

34. Sa svoja tri pitanja sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li se poslovni subjekt koji u okviru svojih djelatnosti koristi bežičnu mrežu koja je javna i besplatna smatrati davateljem usluge koja se sastoji od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31.

35. Sud koji je uputio zahtjev postavlja dva pitanja u tom pogledu, što se tiče s jedne strane gospodarske naravi te usluge i s druge strane okolnosti da korisnik te bežične mreže može tu mrežu učiniti dostupnom javnosti a da se prema potencijalnim korisnicima ne predstavlja izričito kao davatelj usluga.

1. Usluga „gospodarske naravi” (prvo pitanje)

36. Što se tiče pojma „usluge”, članak 2. točka (a) Direktive 2000/31 upućuje na članak 1. stavak 2. Direktive 98/34¹⁰, koja se odnosi na „sve usluge informacijskog društva, to jest na svaku uslugu koja se obično daje uz naknadu, na daljinu, elektroničkim putem ili na pojedinačni zahtjev adresata”.

37. Uvjet da se usluga pruži „obično uz naknadu” preuzet je iz članka 57. UFEU-a i odražava zaključak koji je ustanovljen u sudskej praksi te prema kojem usluge gospodarske naravi spadaju pod odredbe Ugovora o FEU-u o unutarnjem tržištu¹¹.

38. Prema ustaljenoj sudskej praksi, pojmove gospodarske djelatnosti i pružanja usluga treba u kontekstu tržišta široko tumačiti¹².

39. U tom se pogledu sud koji je uputio zahtjev pita o gospodarskoj naravi pružanja predmetnih usluga, upućujući da je prema njegovu mišljenju davanje na raspolažanje pristupa internetu, čak i besplatno, gospodarska djelatnost jer se pružanje takvog pristupa obično smatra pružanjem usluge uz naknadu.

10 — Kako je izmijenjena Direktivom 98/48. Ta definicija preuzeta je u članku 1. stavku 1. Direktive o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, str. 1.), koja je stavila izvan snage Direktivu 98/34.

11 — Presuda Smits i Peerbooms (C-157/99, EU:C:2001:404, t. 58.) kao i Humbel Edel (263/86, EU:C:1988:451, t. 17.)

12 — Vidjeti presudu Deliège (C-51/96 i C-191/97, EU:C:2000:199, t. 52. i navedena sudska praksa).

40. Smatram, kao što to navodi sud koji je uputio zahtjev i, osim društva Sony Music, većina stranaka i zainteresiranih strana, da pružanje pristupa internetu obično predstavlja gospodarsku djelatnost. Taj zaključak također vrijedi za pružanje takvog pristupa putem bežične mreže.

41. Smatram da kada gospodarski subjekt pruža takav javni pristup u okviru svoje djelatnosti, čak i besplatno, on pruža uslugu gospodarske naravi iako ju izvršava akcesorno u odnosu na svoju glavnu djelatnost.

42. Već sama okolnost da se bežična mreža koja je otvorena za javnost koristi u vezi s drugom gospodarskom djelatnosti nužno ju postavlja u gospodarski okvir.

43. U tom pogledu pristup internetu može predstavljati oblik promocije koji omogućuje da se privuku klijenti te da se osigura njihova vjernost. S obzirom na to da taj pristup pridonosi glavnoj djelatnosti, okolnost da adresati usluge ne plaćaju izravno davatelju usluga nije odlučna. U skladu s ustaljenom sudskom praksom, uvjet gospodarske naknade iz članka 57. UFEU-a ne zahtijeva da korisnici izravno plaćaju uslugu¹³.

44. Argument društva Sony Music kojim ono osporava činjenicu da se radi o usluzi koja se „obično“ pruža uz naknadu ne smatram uvjerljivim.

45. Točno je da se pristup internetu u hotelima ili barovima često nudi besplatno. Međutim, ta okolnost nikako ne isključuje zaključak da predmetnu uslugu prati gospodarska naknada uključena u cijenu ostalih usluga.

46. Stoga ne vidim zašto bi se pružanje pristupa internetu trebalo smatrati drukčijim od ostalih gospodarskih djelatnosti.

47. Tako u ovom slučaju T. Mc Fadden navodi da je koristio bežičnu mrežu, najprije pod imenom „mcfadden.de“, kako bi privukao pažnju klijenata susjednih trgovina i prolaznika na svoje poduzeće koje je specijalizirano za rasvjetna tijela i sustave ozvučenja i naveo ih da posjete njegovu trgovinu ili internetsku stranicu.

48. Smatram da pružanje pristupa internetu u tim okolnostima spada u gospodarski kontekst, iako je ponuđen besplatno.

49. Osim toga, iako iz odluke kojom se upućuje zahtjev proizlazi da je T. Mc Fadden oko razdoblja kada su se odvijale okolnosti iz glavnog postupka vjerojatno promijenio naziv svoje bežične mreže u „Freiheitstattangst.de“ („sloboda, ne strah“) kako bi izrazio svoju potporu borbi protiv državnog nadzora interneta, sama ta okolnost ne utječe na kvalifikaciju te djelatnosti kao „gospodarske“. Promjena naziva bežične mreže ne čini mi se odlučnom s obzirom na to da se, u svakom slučaju, radi o mreži koja se koristi u poslovnim prostorijama T. Mc Faddena.

50. Osim toga, s obzirom na to da T. Mc Fadden koristi bežičnu mrežu otvorenu javnosti u okviru svojeg poduzeća, nije potrebno ispitivati bi li područje primjene Direktive 2000/31 također moglo uključivati takvu djelatnost korištenja mreže kada ne postoji nikakav gospodarski kontekst¹⁴.

13 — Vidjeti u tom smislu što se tiče usluge pružanja informacija na internetu koja se ne plaća, ali se financira od prihoda od reklama na internetskoj stranici, presudu Papasavvas (C-291/13, EU:C:2014:2209, t. 29. i 30. kao i navedenu sudsku praksu). Iz pripremnih radova za Direktivu 2000/31 proizlazi da se također odnosi na usluge koje primatelji ne plaćaju ako se pružaju u okviru gospodarske djelatnosti (vidjeti Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o određenim pravnim vidovima elektroničke trgovine na unutarnjem tržištu (COM(1998) 586 final, SL C 30, str. 4. i osobito str. 15.)).

14 — Pojam „gospodarska djelatnost“ u smislu odredaba Ugovora o FEU-a o unutarnjem tržištu traži ocjenu svakog pojedinačnog slučaja vodeći računa o kontekstu obavljanja djelatnosti o kojoj je riječ. Vidjeti u tom smislu presude Factortame i dr. (C-221/89, EU:C:1991:320, t. 20. do 22.) kao i International Transport Workers' Federation i Finnish Seamen's Union (C-438/05, EU:C:2007:772, t. 70.).

2. Usluga „pružanja” pristupa mreži (drugo i treće pitanje)

51. Pojam „usluga informacijskog društva” na temelju članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31 uključuje svaku gospodarsku djelatnost koja se sastoji od stavljanja na raspolaganje pristupa komunikacijskoj mreži, što uključuje korištenje javne bežične mreže s pristupom internetu¹⁵.

52. Smatram da glagol „pružiti” znači samo to da djelatnost o kojoj je riječ javnosti daje pristup mreži pri čemu se odvija u gospodarskom kontekstu.

53. Naime, kvalifikacija djelatnosti kao „usluge” ima objektivni značaj. Stoga smatram da nije nužno da se osoba o kojoj je riječ s tim u vezi predstavlja javnosti kao davatelj usluge ili da izričito promiče svoju djelatnost kod potencijalnih klijenata.

54. Osim toga, u skladu sa sudskom praksom koja se odnosi na članak 8. stavak 3. Direktive 2001/29, okolnost pružanja posredne usluge treba razumjeti u širokom smislu i ne zahtijevati postojanje ugovorne veze između davatelja usluga i korisnika¹⁶. Smatram da pitanje postojanja ugovornih odnosa potпадa isključivo pod nacionalno pravo.

55. Međutim iz sedmog prethodnog pitanja proizlazi da sud koji je uputio zahtjev ima neke sumnje u vezi s tom zadnjom točkom zato što njemačka verzija članka 2. točke (b) Direktive 2000/31, koji definira pojam „davatelj usluga” („Diensteanbieter”), upućuje na osobu koja „pruža” („anbietet”) uslugu, koristeći izričaj koji bi se mogao razumjeti tako da uključuje aktivno promicanje usluge u odnosu na klijente.

56. Stoga, takvo tumačenje izričaja „pružiti [uslugu]”, osim što nije poduprto drugim jezičnim verzijama¹⁷, ne čini mi se opravdanim u sudskoj praksi koja se odnosi na članak 56. UFEU-a, koji se temelji na širokom tumačenju pojma usluge i ne uključuje taj uvjet aktivnog promicanja¹⁸.

3. Međuzaključak

57. S obzirom na prethodna razmatranja smatram da članak 2. točke (a) i (b) i članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 treba tumačiti na način da se primjenjuju na osobu koja, akcesorno u odnosu na svoju glavnu gospodarsku djelatnost, koristi bežičnu mrežu s pristupom internetu koja je otvorena i besplatna.

B – Tumačenje članka 12. Direktive 2000/31

1. Uvodna razmatranja

58. Želio bih shematisirati razmjerno složenu problematiku iz četvrtog, petog, šestog, sedmog, osmog i devetog pitanja.

15 — Kao što to primjećuje Komisija, bežična mreža s pristupom internetu predstavlja „električku komunikacijsku mrežu” u smislu članka 2. prvog stavka točke (a) Direktive 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za električke komunikacijske mreže i usluge („Okvirna direktiva”) (SL L 108, str. 33.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 13., svezak 49., str. 25.), kako je izmijenjena Direktivom 2009/140/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. (SL L 337, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 13., svezak 60., str. 68.).

16 — Vidjeti u tom smislu presudu UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 34. i 35.).

17 — Vidjeti osobito verziju na španjolskom jeziku („suministre [un servicio]”), engleskom („providing [service]”), litavskom („teikiantis [paslaugą]”) i poljskom („świeradczy [usługi]”).

18 — Vidjeti točku 38. ovog mišljenja.

59. Četvrt i peto, za koja predlažem da se zajedno ispituju, odnose se na ograničenje odgovornosti davatelja usluga koji je samo prijenosnik, kao što to proizlazi iz članka 12. stavaka 1. i 3. Direktive 2000/31.

60. Sud koji je uputio zahtjev osobito se pita može li se posrednog davatelja usluga kazniti na temelju zahtjeva za zabranu, odstetnih zahtjeva kao i naložiti mu da plati izvansudske troškove i troškove postupka u slučaju da je treća osoba povrijedila autorsko pravo. Osim toga, on želi znati može li nacionalni sud naložiti posrednom davatelju usluga da se suzdrži od postupaka koji trećoj osobi omogućavaju da izvrši povredu.

61. U slučaju da se protiv posrednog davatelja usluga ne može poduzeti nikakva učinkovita radnja, sud koji je uputio zahtjev se pita je li moguće ograničiti doseg članka 12. Direktive 2000/13 na način da se po analogiji primjeni uvjet iz članka 14. stavka 1. točke (b) te iste direktive (šesto pitanje) ili putem nekog drugog nepisanog sredstva (sedmo i osmo pitanje).

62. Deveto se pitanje odnosi na ograničenja sudskog naloga koji se može izdati posrednom davatelju usluga. Kako bi se na to valjano odgovorilo, treba uputiti ne samo na članke 12. i 15. Direktive 2000/31 već i na odredbe o sudskim nalozima iz Direktive 2001/29 i Direktive 2004/48 u području zaštite intelektualnog vlasništva kao i na temeljna prava koja su u podlozi ravnoteže uspostavljene svim tim odredbama.

2. Doseg odgovornosti posrednog davatelja usluga (četvrti i peto pitanje)

63. Članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 ograničava odgovornost davatelja usluga koji je samo prijenosnik za protupravnu radnju treće osobe zbog prenesenih podataka.

64. Kao što to proizlazi iz pripremnih dokumenata za taj zakonski akt, ograničenje o kojem je riječ pokriva na horizontalan način svaku vrstu odgovornosti za protupravne radnje svih vrsta. Stoga se radi i o kaznenoj odgovornosti i o upravnoj odgovornosti te izravnoj kao i izvedenoj odgovornosti za radnje trećih¹⁹.

65. U skladu s člankom 12. stavkom 1. točkama (a) do (c) Direktive 2000/31, to se ograničenje primjenjuje ako su ispunjena tri kumulativna uvjeta, to jest da davatelj usluge koji je samo prijenosnik ne inicira prijenos, da ne izabire primatelja prijenosa i da ne izabire i ne mijenja informacije iz prijenosa.

66. Tako prema uvodnoj izjavi 42. Direktive 2000/31 iznimke od odgovornosti odnose se jedino na slučajeve u kojima je aktivnost samo tehničke, automatske i pasivne naravi, što znači da davatelj usluga nije upoznat s informacijama koje se prenose ili pohranjuju niti ima kontrolu nad njima.

67. Ta pitanja suda koji je uputio zahtjev počivaju na pretpostavci da su u ovom slučaju ti uvjeti ispunjeni.

68. Smatram da iz stavka 1. zajedno sa stavkom 3. članka 12. Direktive 2000/13 proizlazi da odredbe o kojima je riječ ograničavaju odgovornost posrednog davatelja usluga zbog prenesenih informacija, ali ga ne štite od sudskih naloga.

69. Štoviše, prema uvodnoj izjavi 45. Direktive 2000/31 ograničenja odgovornosti posrednih davatelja usluga ne utječu na mogućnost podnošenja tužbi na propuštanje koje mogu imati oblik sudskih odluka ili odluka upravnih tijela kojima se zahtijeva okončanje ili sprečavanje počinjenja svake povrede.

19 — Vidjeti Prijedlog direktive COM(1998) 586 final, str. 27.

70. Članak 12. Direktive 2000/31, ako se tumači kao cjelina, radi razliku između tužbi za utvrđivanje odgovornosti i zahtjeva za propuštanje, što treba uzeti u obzir pri utvrđivanju granica odgovornosti koje utvrđuje taj članak.

71. U ovom slučaju, sud koji je uputio zahtjev pita može li posrednom davatelju usluga na temelju njegove neizravne odgovornosti („Störerhaftung“) naložiti:

- sudski nalog, za čije se kršenje može izreći novčana kazna i koji ima za cilj da se trećim osobama ne omogući povreda specifičnog zaštićenog djela;
- plaćanje naknade štete;
- povrat troškova opomene, to jest izvansudskih troškova koji se odnose na opomenu koja je preduvjet za podnošenje zahtjeva za propuštanje i
- plaćanje troškova određenih pred sudom u okviru zahtjeva za propuštanje i naknadu štete.

72. Sud koji je uputio zahtjev smatra da na temelju članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31 T. Mc Fadden ne može u odnosu na sve te zahtjeve biti odgovoran društvu Sony Music jer nije odgovoran za informacije koje su prenijele treće osobe. U tom pogledu ću kao prvo analizirati mogućnost da se traži plaćanje novčane naknade, u ovom slučaju naknade štete, izvansudskih troškova i kao drugo mogućnost da se zahtijeva sudski nalog za čije se nepoštovanje može izreći novčana kazna.

a) Odštetni zahtjev i drugi novčani zahtjevi

73. Podsjecam da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 ograničava građansku odgovornost posrednog davatelja usluga, isključujući svaku tužbu za naknadu štete koja se temelji na bilo kojem obliku građanske odgovornosti²⁰.

74. Smatram da to ograničenje uključuje ne samo odštetni zahtjev već i svaki drugi novčani zahtjev koji uključuje utvrđenje odgovornosti na temelju povrede autorskog prava zbog prenesenih informacija, kao što su zahtjevi koji se odnose na povrat izvansudskih ili sudskih troškova.

75. U tom pogledu nisam uvjeren u relevantnost argumenta društva Sony Music prema kojem bi bilo pravično da „osoba koja ju je počinila“ snosi troškove koji proizlaze iz povrede.

76. Na temelju članka 12. Direktive 2000/31, davatelj usluga koji je samo prijenosnik ne može se smatrati odgovornim za povredu prava zbog prenesenih informacija. Stoga se ne može osuditi na izvansudske troškove ni troškove iznesene pred sudom u vezi s takvom povredom, koja mu se ne može pripisati.

77. Osim toga, treba primijetiti da bi nalaganje plaćanja izvansudskih troškova i troškova vezanih za takvu povredu moglo dovesti u pitanje cilj članka 12. Direktive 2000/31, koji ide za time da ne ograničava nepotrebno izvršenje djelatnosti o kojoj je riječ. Nalog da se plate troškovi opomene i postupka ima potencijalno isti kažnjavajući učinak kao i nalog da se plati naknada štete i na isti način može smetati razvoju posrednih usluga o kojima je riječ.

78. Točno je da članak 12. stavak 3. Direktive 2000/31 predviđa mogućnost da sud ili upravna vlast posrednom davatelju usluga odredi određene obveze slijedom počinjene povrede, osobito izdavanjem naloga.

20 — Vidjeti Prijedlog direktive COM (1998) 586 final, str. 28.

79. Međutim, s gledišta članka 12. stavka 1. te direktive sudska odluka ili odluka upravne vlasti kojom se davatelju usluga određuju određene obveze ne može biti utemeljena na zaključku o odgovornosti tog davatelja usluga. Posredni davatelj usluga ne može se smatrati odgovornim jer vlastitom inicijativom nije spriječio moguću povredu ili je povrijedio obvezu *bonus pater familias*. Njega se ne može smatrati odgovornim dok ne postoji specifična obveza iz članka 12. stavka 3. Direktive 2000/31.

80. U ovom slučaju smatram da se članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 protivi tomu da se posrednom davatelju usluga naloži plaćanje ne samo naknade štete već i troškova opomene i postupka u vezi s povredom autorskog prava koju je počinila treća osoba, zbog prenesenih informacija.

b) Sudski nalog

81. Obveza država članica da predvide sudski nalog protiv posrednog davatelja usluga proizlazi iz članka 8. stavka 3. Direktive 2001/29 kao i iz u biti iste odredbe članka 11. treće rečenice Direktive 2004/48.

82. Mogućnost da se izda sudski nalog posrednom davatelju usluga, koji pruža pristup internetu i čije usluge koristi treća osoba kako bi povrijedila autorsko pravo ili srodna prava, također proizlazi iz sudske prakse vezane za te dvije direktive²¹.

83. Direktiva 2001/29, u skladu sa svojom uvodnom izjavom 16., ne zadire u odredbe Direktive 2000/31. Ipak, u skladu s člankom 12. stavkom 3. Direktive 2000/31 ograničenje odgovornosti posrednog davatelja usluga ne utječe na mogućnost podnošenja tužbi na propuštanje kako bi taj posredni davatelj usluga okončao ili spriječio neku povredu²².

84. Iz članka 12. stavaka 1. i 3. Direktive 2000/31 proizlazi da mu se ne protivi izdavanje sudskog naloga protiv davatelja usluga koji je samo prijenosnik.

85. Osim toga, uvjeti i posebna pravila za takve sudske naloge potпадaju pod nacionalno pravo²³.

86. Ipak podsjećam da na temelju članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31 izdavanje sudskog naloga ne znači utvrđivanje građanske odgovornosti posrednog davatelja usluga, bez obzira na oblik, za povredu autorskog prava počinjenu zbog prenesenih informacija.

87. Osim toga, članak 12. te direktive u vezi s drugim relevantnim odredbama prava Unije naznačuje okvire tih sudske naloge, koje će ispitati u okviru analize devetog prethodnog pitanja.

c) Kazne povezane sa sudskim nalogom

88. Kako bi se valjano odgovorilo na postavljena pitanja, treba utvrditi ograničava li članak 12. Direktive 2000/31 odgovornost posrednog davatelja usluga na temelju kazne za povredu sudskog naloga.

89. Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se sudskim nalogom predviđenim u glavnom predmetu može izreći novčana kazna do 250 000 eura, koja se može pretvoriti u kaznu lišavanja slobode. Nalaganje plaćanja ograničeno je na slučajeve povrede tog naloga.

21 — Presude Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, t. 31.), Sabam (C-360/10, EU:C:2012:85, t. 29.) i UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 26.)

22 — Vidjeti također Prijedlog direktive COM(1998) 586 final, str. 28.

23 — Vidjeti uvodnu izjavu 46. Direktive 2000/31 i uvodnu izjavu 59. Direktive 2001/29 kao i presudu UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 43. i 44.).

90. U tom pogledu smatram da iako članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 isključuje to da se posrednom davatelju usluga naloži plaćanje u vezi s povredom autorskog prava zbog prenesenih informacija, ta odredba međutim ne ograničava njegovu odgovornost za povredu sudskog naloga koji je izdan u vezi s tom povredom.

91. Budući da se radi o odgovornosti koja je akcesorna tužbi na propuštanje i čija se svrha ograničava na osiguravanje učinkovitosti sudskog naloga, ona potпадa pod članak 12. stavak 3. Direktive 2000/31, prema kojem sud opravdano obvezuje posrednog davatelja usluga da okonča povredu ili sprijeći njezin nastanak.

d) Međuzaključak

92. S obzirom na prethodna razmatranja, smatram da se članak 12. stavci 1. i 3. Direktive 2000/31 protive tomu da se davatelju usluga koji je samo prijenosnik naloži plaćanje na temelju bilo kojeg zahtjeva koji uključuje utvrđenje njegove građanske odgovornosti. Tom se članku ne protivi samo to da se posrednom davatelju usluga naloži plaćanje naknade štete već i troškova opomene i troškova u vezi s povredom autorskog prava koju je počinila treća osoba, zbog prenesenih informacija. Tom članku se ne protivi donošenje sudskog naloga za čije se kršenje može izreći novčana kazna.

3. Mogući dodatni uvjeti koji se odnose na ograničenje odgovornosti (šesto, sedmo i osmo pitanje)

93. Treba navesti da se čini da sud koji je uputio zahtjev svojim šestim, sedmim i osmim pitanjem polazi od pretpostavke prema kojoj članak 12. Direktive 2000/31 isključuje svaku tužbu protiv posrednog davatelja usluga. On posljedično postavlja pitanja o usklađenosti takve situacije s pravednom ravnotežom između raznih interesa o kojima je riječ, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 41. Direktive 2000/31.

94. Tako se čini da je to razlog zbog kojeg sud koji je uputio zahtjev pita Sud o mogućnosti da se ograniči doseg članka 12. Direktive 2000/31 kroz primjenu po analogiji uvjeta iz članka 14. stavka 1. točke (b) Direktive 2000/31 (šesto pitanje) ili dodavanjem nekog drugog uvjeta koji ta direktiva ne predviđa (sedmo i osmo pitanje).

95. Pitam se ostaju li prethodna pitanja relevantna u slučaju da Sud odluči, kao što mu ja to predlažem, da članak 12. Direktive 2000/31 u načelu omogućava donošenje sudskog naloga protiv posrednog davatelja usluga.

96. U svakom slučaju smatram da na ta pitanja treba odgovoriti negativno jer predviđaju mogućnost da se određenim dodatnim uvjetima ograniči primjena članka 12. Direktive 2000/31.

97. Prema članku 12. stavku 1. točkama (a) do (c) Direktive 2000/31 ograničenje odgovornosti davatelja usluga koji je samo prijenosnik podvrgnuto je određenim uvjetima koju su kumulativni, ali iscrpni²⁴. Dodavanje ostalih uvjeta primjeni te odredbe čini mi se izričito isključenim samim tekstom te odredbe.

98. Tako, što se tiče šestog pitanja koje navodi mogućnost primjene uvjeta iz članka 14. stavka 1. točke (b) Direktive 2000/31 po analogiji, treba primijetiti da ta odredba predviđa da davatelj usluge smještaja informacija („hosting”) nije odgovoran za pohranjene informacije ako žurno djeluje kako bi ih uklonio ili onemogućio pristup njima, odmah po dobivanju saznanja o protupravnosti djelatnosti.

24 — Vidjeti Prijedlog direktive COM(1998) 586 final (str. 28.).

99. Treba podsjetiti u tom pogledu da se članci 12. do 14. Direktive 2000/31 odnose na tri različite kategorije djelatnosti i podređuju ograničenje odgovornosti davatelja usluga različitim uvjetima, uzimajući u obzir narav svake djelatnosti o kojoj je riječ. S obzirom na to da bi primjena po analogiji imala učinak asimiliranja uvjeta odgovornosti koje se odnose na te djelatnosti, koje zakonodavac jasno razlikuje, ona je protivna strukturi tih odredaba.

100. To još više vrijedi u glavnom predmetu u kojem se, kako navodi Komisija, djelatnost koja se sastoji samo u prenošenju iz članka 12. Direktive 2000/31, koja je ograničena na prijenos informacija, razlikuje po svojoj naravi od djelatnosti iz članka 14. iste direktive, koja se sastoji od smještaja informacija koje je pružio adresat usluge. Ta zadnje navedena djelatnost uključuje određeni stupanj sudjelovanja u smještaju informacija i stoga određenu razinu nadzora, što objašnjava slučaj iz članka 14. stavka 1. točke (b) Direktive 2000/31, prema kojem nije isključeno da davatelj usluge smještaja dobije neko saznanje o protupravnoj djelatnosti te u tom pogledu mora reagirati na vlastitu inicijativu.

101. Što se tiče sedmog i osmog pitanja, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje mogu li se uvjetima iz članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31 kao i onima koji proizlaze iz definicija u članku 2. točkama (a), (b) i (d) iste direktive dodati drugi nepisani uvjeti.

102. Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da bi dodatni uvjet mogao biti, na primjer, zahtjev uske povezanosti glavne gospodarske djelatnosti i pružanja besplatnog pristupa internetu u okviru te djelatnosti.

103. Treba podsjetiti da su prema tekstu članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31 tri uvjeta koja se odnose na njezinu primjenu iscrpna. Budući da se ta pitanja odnose na tumačenje pojmove usluge i gospodarske djelatnosti, upućujem na svoju analizu triju prvih pitanja²⁵.

104. U svjetlu tih razmatranja smatram da su uvjeti iz članka 12. stavka 1. točaka (a) do (c) Direktive 2000/31 iscrpni i ne ostavljaju mogućnost da se po analogiji primjeni uvjet iz članka 14. stavka 1. točke (b) iste direktive ni bilo koji dodatni uvjeti.

4. Doseg sudskega naloga (deveto pitanje)

105. Svojim devetim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita Sud protivi li se članku 12. stavku 1. Direktive 2000/31, uzimajući u obzir druge odredbe prava Unije u vezi s njezinom primjenom, sudske naloge izdan posrednom davatelju usluge kojim mu se nalaže da u budućnosti spriječi da treća osoba putem njegove internetske veze počini povredu zaštićenog djela, kada taj nalog daje davatelju usluge izbor tehničkih mjera koje može primjeniti (deveto pitanje točka (a)). On osim toga pita je li takav nalog sukladan predmetnoj odredbi, kada je od početka utvrđeno da će adresat u praksi moći poštovati taj sudske nalog samo ako prekine internetsku vezu ili je zaštititi lozinkom ili ispitujući svu komunikaciju koja je prenesena tom vezom (deveto pitanje, točka (b)).

a) Granice sudskega naloga

106. Kao što to proizlazi iz moje analize četvrtog i petog pitanja, članku 12. Direktive 2000/31 u načelu se ne protivi donošenje sudskega naloga, kako su navedeni u članku 8. stavku 3. Direktive 2001/29 i članku 11. trećoj rečenici Direktive 2004/48, protiv davatelja samo prijenosnih usluga.

107. Primjenom takve mjere nacionalni sud mora međutim uzeti u obzir ograničenja koja proizlaze iz tih odredaba.

25 — Vidjeti točku 55. ovog mišljenja.

108. U tom pogledu, mjere predviđene primjenom članka 8. stavka 3. Direktive 2001/29 i članka 11. treće rečenice Direktive 2004/48 moraju, s obzirom na članak 3. potonje direktive, biti poštene i pravične, ne smiju biti nepotrebno složene ili skupe ni nametati nerazumne vremenske rokove ili neopravdana odlaganja. One također moraju biti učinkovite i razmjerne i moraju odvraćati od povrede te se moraju primjenjivati na takav način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe²⁶. Donošenje sudskog naloga osim toga zahtijeva da se dovedu u ravnotežu interesi zainteresiranih stranki²⁷.

109. Osim toga, s obzirom na to da primjena Direktive 2001/29 ne smije zadirati u primjenu Direktive 2000/31, nacionalni sud treba uzeti u obzir ograničenja iz potonje direktive kada donosi sudski nalog protiv davatelja usluga koji je samo prijenosnik²⁸.

110. U tom pogledu iz članka 12. stavka 3. i članka 15. stavka 1. Direktive 2000/31 proizlazi da obveze davatelja usluga u okviru tužbe na propuštanje trebaju imati za cilj okončavanje ili sprečavanje posebne povrede te ne mogu uključivati opću obvezu praćenja.

111. Pri primjeni tih odredaba također treba uzeti u obzir načela i temeljna prava koja su zaštićena pravom Unije, osobito slobodu izražavanja i informacija kao i slobodu poduzetništva koja su određena člancima 11. i 16. Povelje²⁹.

112. Budući da se ograničenja tih temeljnih prava primjenjuju kako bi se provelo pravo na zaštitu intelektualnog vlasništva iz članka 17. stavka 2. Povelje, njihova primjena znači potragu za pravednom ravnotežom između temeljnih prava o kojima je riječ³⁰.

113. Mehanizmi koji omogućavaju uspostavu te ravnoteže se s jedne strane nalaze u samim direktivama 2001/29 i 2000/31 time što predviđaju određena ograničenja mjera namijenjena posredniku. S druge strane, ti mehanizmi moraju proizlaziti iz primjene nacionalnog prava³¹, s obzirom na to da među ostalim to pravo utvrđuje posebna pravila u vezi s tužbama na propuštanje.

114. U tom pogledu je na tijelima i sudovima država članica ne samo tumačenje njihova nacionalnog prava na način koji je sukladan predmetnim direktivama već i osiguranje da se ne oslanjaju na njihovo tumačenje koje bi bilo protivno temeljnim pravima koja se primjenjuju³².

115. S obzirom na ta razmatranja, donoseći sudski nalog protiv posrednog donositelja usluga, nacionalni sud mora osigurati da:

- su predmetne mjere u skladu s člankom 3. Direktive 2004/48 i osobito da su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće,
- da je njihova svrha okončavanje ili sprečavanje povrede te da ne uvode opću obvezu praćenja, u skladu s člankom 12. stavkom 3. i člankom 15. stavkom 1. Direktive 2000/31,
- da primjena tih odredaba kao i drugih posebnih pravila predvidenih nacionalnim pravom poštuje pravednu ravnotežu između primjenjivih temeljnih prava, osobito onih koja su zaštićena člancima 11. i 16. kao i s druge strane člankom 17. stavkom 2. Povelje.

26 — Vidjeti u tom smislu presude L'Oréal i dr. (C-324/09, EU:C:2011:474, t. 139.) kao i Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, t. 36.).

27 — Vidjeti u vezi s tim načelom Jakubecki, A., „Dochodzenie roszczeń z zakresu prawa własności przemysłowej”, u: *System prawa prywatnego* (Sustav privatnog prava), sv. 14b, Prawo własności przemysłowej [Pravo industrijskog vlasništva], Varšava, CH Beck, Instytut Nauk Prawnych PAN, 2012., str. 1651.

28 — Presuda Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, t. 34.)

29 — Vidjeti u tom pogledu uvodne izjave 1. i 9. Direktive 2000/31.

30 — Presuda UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 47.)

31 — Vidjeti u tom smislu presudu Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, t. 66.).

32 — Presude Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, t. 68.) i UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 46.)

b) Usklađenost općenito formuliranog sudskog naloga

116. Sud koji je uputio zahtjev pita protivi li se članku 12. Direktive 2000/31 sudski nalog koji sadržava općenito formuliranu zabranu, koja ostavlja adresatu izbor konkretnih mjera koje će donijeti.

117. Tako se mjera iz glavnog postupka sastoji od toga da se posrednom davatelju usluga naloži da u budućnosti trećima ne omogući da putem konkretne internetske veze stave na raspolažanje određeno zaštićeno djelo preko internetskih foruma za razmjenu. Pitanje o izboru tehničkih mjera ostaje otvoreno.

118. Treba primijetiti da općenito formulirana zabrana, kojom nisu određene konkretne mjere, može predstavljati izvor znatne pravne nesigurnosti za svojeg adresata. Mogućnost da adresat u postupku o navodnoj povredi sudskog naloga dokaže da je poduzeo sve razumne mjere ne može potpuno ukloniti tu nesigurnost.

119. Osim toga, s obzirom na to da izbor prikladnih mjera koje će se donijeti uključuje traganje za pravednom ravnotežom između različitih temeljnih prava, tu bi ulogu trebao imati sud i ne može se u potpunosti dati adresatu sudskog naloga³³.

120. Točno je da je Sud već presudio da je sudski nalog protiv pružatelja usluge pristupa internetu koji ostavlja svojem adresatu izbor konkretnih mjera koje će poduzeti u načelu sukladan pravu Unije³⁴.

121. To se rješenje osobito temelji na razlogu prema kojem općenito formuliran sudski nalog ima tu prednost što svojem adresatu daje izbor mjera koje su najprimjerenije njegovim sredstvima i sposobnostima i koje su sukladne njegovim drugim pravnim obvezama³⁵.

122. Međutim, čini mi se da se to obrazloženje ne može primijeniti na slučaj kao što je onaj iz glavnog postupka, gdje je već samo postojanje primjerih mjera predmet rasprave.

123. Mogućnost da se izaberu mјere koje su najprimjerenije može u određenim situacijama biti sukladna interesu adresata sudskog naloga, ali to nije slučaj kada je taj izbor izvor pravne nesigurnosti. U takvim uvjetima ostavljanje adresatu odgovornosti izbora primjerih mjera dovelo bi u pitanje ravnotežu između predmetnih prava i interesa.

124. Stoga smatram da iako se članku 12. stavku 3. Direktive 2000/31 i članku 8. stavku 3. Direktive 2001/29 u načelu ne protivi donošenje sudskog naloga koji svojem adresatu daje izbor konkretnih mjera, ipak je na nacionalnom судu pred kojim je istaknut zahtjev za propuštanje da osigura postojanje primjerih mjera, u skladu s ograničenjima koja proizlaze iz prava Unije.

c) Usklađenost prava Unije s predmetnim mjerama

125. Sud koji je uputio zahtjev se potom pita mogu li se tri mјere iz devetog pitanja točke (b), to jest prekid internetske veze, njezina zaštita lozinkom ili nadzor svih komunikacija prenesenih tom vezom, smatrati sukladnim Direktivi 2000/31.

126. U tom pogledu, iako primjena ograničenja koja proizlaze iz direktiva 2001/29 i 2000/31 kao i zahtjev za pravednu ravnotežu između temeljnih prava potпадaju u ovom slučaju pod nacionalni sud, Sud ipak može dati korisne upute.

33 — Vidjeti u tom pogledu mišljenje nezavisnog odvjetnika Cruza Villalóna u predmetu UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2013:781, t. 87. do 90.).

34 — Presuda UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 64.)

35 — Presuda UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 52.)

127. Tako je u presudi Scarlet Extended³⁶ Sud presudio da se relevantnim odredbama tih direktiva 2001/29 i 2000/31, s obzirom na temeljna prava koja se primjenjuju, protivi sudski nalog naslovljen na davatelja usluge pristupa internetu da uspostavi sustav filtriranja u preventivne svrhe, koji se primjenjuje na sve elektroničke komunikacije sa svim njegovim klijentima i koji isključivo on plaća te nije vremenski ograničen.

128. U presudi SABAM³⁷ Sud je presudio da se navedenim odredbama prava Unije protivi takav sudski nalog naslovljen na davatelja usluga smještaja.

129. U presudi UPC Telekabel Wien³⁸ Sud je presudio da se tim odredbama, pod određenim uvjetima, ne protivi mjera koja davatelju usluge pristupa internetu nalaže da korisnicima spriječi pristup određenoj internetskoj stranici.

130. Smatram da je u ovom slučaju odmah očito da prvi i treći slučaj koje navodi sud koji je uputio zahtjev nisu sukladni pravu Unije.

131. Naime mjera kojom se nalaže da se isključi internetska veza je očito nesukladna zahtjevu pravedne ravnoteže između temeljnih prava jer zadire u bitan sadržaj prava na slobodu poduzetništva osobe koja, iako akcesorno, izvršava gospodarsku djelatnost koja se sastoji u pružanju pristupa internetu³⁹. Takva mjera je osim toga protivna članku 3. Direktive 2004/48, na temelju kojeg sud koji je izdao sudski nalog mora paziti da definirane mjere ne stvaraju zapreku zakonitoj trgovini⁴⁰.

132. Što se tiče mjere kojom se nalaže vlasniku internetske veze da ispita svu komunikaciju prenesenu tom vezom, ona se očito suprotstavlja zabrani obveze općeg nadzora iz članka 15. stavka 1. Direktive 2000/31. Naime, za stvaranje obveze praćenja „primjenjive na pojedinačan slučaj“⁴¹, koja je prihvatljiva na temelju te odredbe, predmetna mjera mora biti ograničena na predmet i duljinu praćenja, što nije slučaj kada se radi o mjeri kojom se ispituje sva komunikacija koja prolazi mrežom⁴².

133. Ova se rasprava tako odnosi na drugi slučaj, a to je pitanje može li korisnik javne bežične mreže biti obvezan na temelju sudskog naloga zaštiti pristup svojoj mreži.

d) Usklađenost s obvezom zaštite bežične mreže

134. Pitanje o kojem je riječ pridružuje se raspravi prisutnoj u više država članica, koja se odnosi na prikladnost obveze zaštite bežične mreže, u cilju zaštite intelektualnog vlasništva⁴³. Ta rasprava se osobito odnosi na osobe koje su pretplaćene na pristup internetu i taj pristup daju na raspolaganje trećim osobama, dajući javnosti internetski pristup putem svoje bežične mreže.

36 — C-70/10, EU:C:2011:771

37 — C-360/10, EU:C:2012:85

38 — C-314/12, EU:C:2014:192

39 — Vidjeti, *a contrario*, presudu UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, t. 50. i 51.).

40 — Vidjeti u tom smislu L'Oréal i dr. (C-324/09, EU:C:2011:474, t. 140.).

41 — Vidjeti uvodnu izjavu 47. Direktive 2000/31.

42 — U okviru pripremnih dokumenata Komisija kao primjer posebne obveze navodi mjeru koja se sastoji od nadziranja određene internetske stranice u određenom razdoblju, kako bi spriječila određenu protupravnu radnju ili ju okončala (Prijedlog direktive COM(1998) 586 *final*, str. 30.). Vidjeti također u tom pogledu mišljenje nezavisnog odvjetnika Jääskinena u predmetu L'Oréal i dr. (C-324/09, EU:C:2010:757, t. 182.).

43 — Osim zakonodavnog postupka koji je u tijeku u Njemačkoj i koji se navodi u nastavku, upućujem na raspravu u vezi s donošenjem Digital Economy Act u Ujedinjenoj Kraljevini kao i na javnu raspravu koju je započeo Ofcom (regulativno tijelo za telekomunikacije) u 2012. o obvezama koje se nalažu pružateljima usluga interneta i, potencijalno, korisnicima javnih bežičnih mreža (vidjeti „Consultation related to the draft Online Infringement of Copyright Order“, t. „5.52“, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/infringement-notice/>). U Francuskoj od donošenja zakona, o kojima se široko raspravljalo, br. 2009-669, od 12. lipnja 2009., o širenju i zaštiti stvaranja na internetu (JORF od 13. lipnja 2009., str. 9666.) i br. 2009-1311, od 28. listopada 2009., o kaznenoj zaštiti književnog i umjetničkog vlasništva na internetu (JORF od 29. listopada 2009., str. 18290.), internetskih preplatnika, uključujući korisnike bežičnih mreža koji moraju zaštiti svoju bežičnu mrežu kako bi izbjegli odgovornost za povrede zaštićenih djela i predmeta koje izvršavaju treće osobe.

135. Osim toga, riječ je o vidu o kojem se raspravlja u okviru zakonodavnog postupka u Njemačkoj koji je započeo u okviru „Digital Agenda“ njemačke vlade⁴⁴ te koji ima za cilj pojasniti sustav odgovornosti korisnika javnih bežičnih mreža, kako bi tu djelatnost učinio atraktivnijom⁴⁵.

136. Ako ta rasprava uključuje koncept neposredne odgovornosti u njemačkom pravu (Störerhaftung), postavljena pitanja imaju potencijalno širu primjenu, s obzirom na to da nacionalno pravo nekih drugih država članica također sadržava instrumente koji omogućavaju odgovornost nositelja internetske veze zbog toga što nije poduzeo primjerene zaštitne mjere kako bi spriječio moguće povrede trećih osoba⁴⁶.

137. Treba navesti da se obveza zaštite pristupa takvoj mreži potencijalno susreće s više prigovora pravnog poretku.

138. Kao prvo, uvođenje obveze zaštite moguće dovodi u pitanje trgovački model poduzeća koja akcesorno uz svoje ostale djelatnosti nude pristup internetu.

139. Naime, s jedne strane određena poduzeća ne bi više nudila tu dodatnu uslugu ako bi ona prepostavljala ulaganja i propisana ograničenja vezana za zaštitu mreže i upravljanje korisnicima. S druge strane, određeni korisnici te usluge, kao na primjer klijenti restorana brze hrane ili trgovine, odustali bi od njezina korištenja ako bi ona uključivala sustavnu obvezu identifikacije te unošenja lozinke.

140. Kao drugo, treba navesti da nametanje obveze zaštite bežične mreže za osobe koje koriste tu mrežu kako bi pružile internetski pristup svojim klijentima i javnosti znači da trebaju identificirati korisnike i pohraniti njihove podatke.

141. U tom pogledu društvo Sony Music upućuje u svojim pisanim očitovanjima da, kako bi se nekom „registriranom korisniku“ mogao pripisati prekršaj, korisnik bežične mreže trebao bi pohraniti IP adresu i eksterne izlaze putem kojih je registrirani korisnik uspostavio vezu s internetom. Identifikacija korisnika bežične mreže u bitnome odgovara tomu da osoba koja pruža uslugu pristupa dodjeli IP adresu. Korisnik bežične mreže također može nabaviti informatički sustav koji prema mišljenju društva Sony Music nije jako skup, što omogućuje registriranje i identificiranje korisnika.

142. Treba navesti da obveze registracije korisnika i pohranjivanja privatnih podataka spadaju u propise o djelatnosti telekomunikacijskih operatera i drugih davatelja usluga pristupa internetu. Nalaganje takvih administrativnih ograničenja mi se s druge strane čini jasno neproporcionalnim kada se radi o osobama koje svojim klijentima i potencijalnim klijentima predlažu pristup internetu putem bežične mreže, na akcesoran način u odnosu na njihovu glavnu djelatnost.

143. Kao treće, iako obveza zaštite bežične mreže u okviru posebnog sudskog naloga ne znači sama po sebi opću obvezu praćenja informacija ili aktivnog traženja činjenica ili okolnosti koje bi upućivale na protuzakonite aktivnosti, koja je zabranjena člankom 15. Direktive 2000/31, opća obveza identifikacije i registracije korisnika mogla bi dovesti do opasnosti da sustav odgovornosti posrednih davatelja usluga više ne bude sukladan toj odredbi.

44 — Jedan od ciljeva „Digital Agenda“ njemačke vlade jest povećanje dostupnosti pristupa internetu bežičnim mrežama (vidjeti <http://www.bmwi.de/EN/Topics/Technology/digital-agenda.html>).

45 — Entwurf eines Zweiten Gesetzes zur Änderung des Telemediengesetzes (Prijedlog drugog zakona kojim se mijenja Zakon o elektronskim medijima) (BT-Drs 18/6745). U svojem mišljenju o tom prijedlogu (BR-Drs 440/15) Bundesrat je predložio da se povuče odredba kojom se korisnicima bežičnih mreža nalaže obveza da primjene mjere zaštite.

46 — Vidjeti u francuskom pravu članak L. 336-3 Zakonika o intelektualnom vlasništvu koji previda obvezu osobe koja je nositelj pristupa internetu da pazi da taj pristup nije predmet zadiranja u zaštićena djela ili predmete.

144. Naime, u okviru vođenja postupaka protiv povreda autorskog prava, zaštita mreže nije sama sebi cilj, već samo predstavlja prethodnu mjeru koja omogućava korisniku da izvršava određeni nadzor nad aktivnosti vezanoj uz mrežu. Stoga je dodjela aktivne i preventivne uloge posrednim davateljima usluga protivna njihovu posebnom statusu, koji štiti Direktiva 2000/31⁴⁷.

145. Naposljetku, kao četvрто, treba navesti da mjera o kojoj je riječ nije sama po sebi učinkovita, tako da njezina primjerenost i stoga proporcionalnost ostaju dvojebene.

146. Treba navesti da, s obzirom na lakoću kojom se mogu zaobići, mjere zaštite su neučinkovite u sprečavanju posebnih povreda zaštićenog djela. Kao što to navodi Komisija, uvođenje lozinke potencijalno ograničava krug korisnika, ali ne isključuje nužno povrede zaštićenog djela. Osim toga, kao što navodi poljska vlada, davatelji samo usluga prijenosa imaju ograničena sredstva za praćenje prometa *peer-to-peer*, čiji nadzor zahtjeva primjenu naprednih i skupih tehničkih rješenja koja mogu izazvati ozbiljne zadrške što se tiče zaštite privatnog života i povjerljivosti komunikacije.

147. Što se tiče svih razmatranja, smatram da nametanje obveze zaštite bežične mreže kao metode zaštite autorskog prava na internetu ne bi poštovalo zahtjev za pravednu ravnotežu između, s jedne strane, zaštite prava intelektualnog vlasništva koju uživaju nositelji autorskih prava i, s druge strane, zaštite slobode poduzetništva koju uživaju davatelji usluga o kojima je riječ⁴⁸. Ako bi se ograničio pristup dopuštenim komunikacijama, ta bi mjera osim toga uključivala ograničenje slobode izražavanja i informiranja⁴⁹.

148. Općenitije gledajući, smatram da bi eventualna opća obveza zaštite bežičnih mreža, kao metoda zaštite autorskih prava na internetu, mogla dovesti do smetnje za cijelokupno društvo koja bi mogla premašiti moguću korist za nositelje tih prava.

149. S jedne strane javne bežične mreže koje koristi mnogo ljudi imaju relativno ograničenu širinu pojasa i stoga nisu jako izložene povredama djela i predmeta koji su zaštićeni autorskim pravom⁵⁰. S druge strane, mesta pristupa bežičnoj mreži nesumnjivo predstavljaju važan potencijal za uvođenje inovacija. Svaka mjera koja bi mogla usporavati razvoj te djelatnosti treba se pažljivo ispitati u odnosu na njezin potencijal da bude korisna.

150. S obzirom na prethodna razmatranja smatram da se članku 12. stavku 3. i članku 15. stavku 1. Direktive 2000/31, kada se tumače u vezi sa zahtjevima koji proizlaze iz zaštite temeljnih primjenjivih prava, protivi sudski nalog koji nalaže osobi koja koristi javnu bežičnu mrežu na akcesoran način u odnosu na svoju glavnu gospodarsku djelatnost obvezu da zaštiti pristup toj mreži.

47 — Vidjeti Van Eecke, P., „Online service providers and liability: A plea for a balanced approach”, *Common Market Law Review*, 2011., sv. 48, str. 1455. do 1502. i osobito str. 1501.

48 — Vidjeti u tom smislu presude Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, t. 49.) i SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, t. 47.).

49 — Vidjeti u tom smislu presude Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, t. 52.) i SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, t. 50.).

50 — Vidjeti u tom pogledu mišljenje Bundesrata (BR-Drs 440/15, str. 18.) kao i mišljenje tijela Ofcom, t. 3.94 – 3.97 (vidjeti bilješke 43. i 45. ovog mišljenja).

VI – Zaključak

151. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prethodna pitanja koja je postavio Landgericht München I (Regionalni sud München I) odgovori na sljedeći način:

1. Članak 2. točke (a) i (b) i članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini), treba tumačiti na način da se primjenjuju na osobu koja koristi, akcesorno u odnosu na svoju glavnu djelatnost, bežičnu lokalnu mrežu s pristupom internetu, koja je otvorena javnosti i besplatna.
2. Članku 12. stavku 1. Direktive 2000/31 protivno je to da se davatelju usluga koji je samo prijenosnik naloži plaćanje na osnovi zahtjeva koji uključuje građansku odgovornost. Tom se članku stoga protivi to da se davatelju takvih usluga naloži plaćanje ne samo naknade štete već i troškova opomene i troškova u vezi s povredom autorskog ili srodnih prava koju je počinila treća osoba, zbog prenesenih informacija.
3. Članku 12. stavcima 1. i 3. Direktive 2000/31 nije protivno donošenje sudskog naloga zbog čijeg kršenja se može izreći novčana kazna.

Donoseći takav sudski nalog nacionalni sudac treba osigurati:

- da su predmetne mjere u skladu s člankom 3. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva i osobito da su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće;
 - da je njihova svrha okončavanje ili sprečavanje povrede te da ne uvode opću obvezu u području nadzora, u skladu s člankom 12. stavkom 3. i člankom 15. stavkom 1. Direktive 2000/31 i
 - da primjena tih odredaba kao i ostalih načina predviđenih nacionalnim pravom poštuje pravednu ravnotežu između primjenjivih temeljnih prava, osobito onih koja su zaštićena, s jedne strane, Poveljom Europske unije o temeljnim pravima kao i, s druge strane, člankom 17. stavkom 2. Povelje.
4. Članku 12. stavku 3. i članku 15. stavku 1. Direktive 2000/31, kada se tumače u vezi sa zahtjevima koji proizlaze iz zaštite temeljnih primjenjivih prava, u načelu se ne protivi sudski nalog koji adresatu ostavlja izbor konkretnih mjeru koje treba donijeti. Međutim, na nacionalnom sudu kojem je podnesen zahtjev za propuštanje jest da osigura postojanje primjerenih mjeru koje su sukladne ograničenjima koja proizlaze iz prava Unije.

Navedenim odredbama protivi se sudski nalog koji je naslovljen na osobu koja koristi bežičnu lokalnu mrežu s pristupom internetu, otvorenu za javnost, akcesorno u odnosu na svoju glavnu gospodarsku djelatnost, kada adresat sudskog naloga može postupiti u skladu s njime samo ako:

- prekine internetsku vezu ili
- vezu zaštiti lozinkom ili
- ispita sve komunikacije koje su prenesene tom vezom u cilju provjere je li predmetno djelo koje je zaštićeno autorskim pravom ponovno protupravno preneseno.